

نگاهی به فیلم باغ کیانوش

پیوند ادبیات و سینما!

در فیلم باغ کیانوش مخاطب با بهترین فیلم نوجوانانه چندسال اخیر و شاید بهترین تولیدگانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در سال‌های پس از اوچش روبه‌رو می‌شود. یک فیلم همه‌چیزتمام (اکشن، معمایی، داستانی، انیمیشن و حتی جنگی) در این ژانر که هم داستان درگیرکننده‌ای دارد، هم بازی‌های خوب و هم محتوایی به اندازه و دقیق! این فیلم که برگرفته از رمانی به همین نام نوشته علی‌اصغر عزتی‌پاک است، نگاه تازه‌ای به موضوعات جنگ و تاثیرات آن بر نوجوانان دارد. باغ کیانوش با توجه به فضای تاریخی و جنگی‌اش، بستری مناسب برای گفت‌وگو میان والدین و نوجوانان درباره زندگی در دوران جنگ فراهم می‌کند. داستان فیلم به موضوعاتی چون فقدان، شجاعت و پذیرش غم و از دست دادن می‌پردازد.

باغ کیانوش داستان نوجوانان روستایی است که در دل جنگ زندگی روزمره خود را می‌گذرانند اما با فرود دو خلبان بعثی در روستا همه‌چیز به‌هم می‌ریزد به‌خصوص که هیچ‌کس حرف بچه‌ها را باور نمی‌کند! این سینمایی سرشار از لحظات طنز است اما میزان خشونت و ترس اثر سبب می‌شود تا تماشا‌ی آن برای نوجوانان به انتخابی حساس تبدیل شود! اساسی‌ترین عنصر فیلم باغ کیانوش، خیال است. که می‌توان آن‌را رکن اصلی هر اثر هنری در نظر گرفت. این فیلم به معنای واقعی کلمه (سینما) و اصلی‌ترین وظیفه‌اش سرگرم کردن مخاطب است.

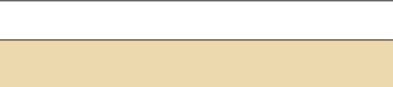
ایده مرکزی فیلم بسیار دوست‌داشتنی، شریف و ملی است. بچه‌های یک روستا در زمان جنگ تحصیلی به‌دنبال شنیده‌های‌شان از مردی به نام کیانوش، از او شخصیتی مرموز ساخته‌اند که باغ میوه‌اش به‌مثابه همان قلعه‌های سیاه روی قله‌های توک‌تیز در فیلم‌های ترسناک و فانتزی است.

آنها خرده‌قصه‌هایی مرموز و ترسناک از کیانوش دارند و باغ اورا باغ پرمرموزی می‌دانند که حتی (موز) دارد! آنها به طمع خوردن موز وارد باغ کیانوش می‌شوند و همان جاست که رویاپردازی‌ها و باغ پرموز و رازشان دود می‌شود و به هوا می‌رود. در فیلم باغ کیانوش و این‌که چگونه رضا کشاورزجداد توانسته با خلق جغرافیای سینمایی، این جنبه را به یکی از نقاط قوت اثر خود تبدیل کند. در همان ابتدای فیلم و بدون اتلاف وقت، حادثه محرک رقم می‌خورد و بچه‌ها راغب می‌شوند در یک رقابت که با احوالات آنها تناسب دارد، قدم در باغ کیانوش بگذارند.

در اینجا بارقه‌های خلق جغرافیای سینمایی را می‌توان دید و هر گروه از بچه‌ها در برنامه‌ریزی‌شان برای ورود به باغ و خروج موفق از آن، نسبت خود را با جغرافیای باغ معین می‌کنند و بر این اساس تصمیم می‌گیرند چگونه وارد باغ شوند.

پرداخت متناسب فیلمنامه به هرکدام از این کاراکترهای نوجوان تشخیص می‌دهد و در نتیجه به‌نظر نمی‌رسد که هیچ‌کدام اضافی باشند! همین کافی است تا جمع آنها به یک کاراکتر منسجم، دوست‌داشتنی و فعال تبدیل شود.

ثبت‌نام فیلم‌های بلند سینمایی برای حضور در چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر از ۱۵ آبان‌ماه در حالی آغاز شده که به حکم رئیس سازمان سینمایی، بخش ملی از بین‌الملل جدا شده و تعداد فیلم‌های باقیمانده از دوره‌های قبل جشنواره به ۴۰ رسیده‌است. در میان سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی که هر سال فیلم‌های خود را به جشنواره می‌فرستند، بنیاد سینمایی فارابی هم هشت فیلم صیاد، اسفند یا قراقرز، سری، مستند های مردمان

کدام فیلم‌ها به جشنواره فجر می‌رسند؟

چندسالی است که موضوع مهاجرت در کشور ما به معنای جدی برای جوانان و مسئولان کشور تبدیل شده است؛ موضوعی که شاید در نگاه اول یک تصمیم شخصی برای فردی که مهاجرت می‌کند، باشد اما در واقعیت، گستره این تصمیم می‌تواند دامنگیر زندگی افراد بسیاری شود.

یکی از کارگردانانی که در چندسال اخیر این موضوع را به‌عنوان یکی از محورهای اصلی داستان خود قرار داده، کاوه سجادی‌حسینی است که با سه‌گانه شب‌تیرون، بوفالو و نبودنت با نگاهی متفاوت پرداخته. به همین بهانه با این کارگردان درباره جدیدترین اثرش به گفت‌وگو نشست‌ه‌ایم.

امیرحسین جردی گروه حوادث

فردی که مهاجرت می‌کند، باشد اما در واقعیت، گستره این تصمیم می‌تواند دامنگیر زندگی افراد بسیاری شود.

یکی از کارگردانانی که در چندسال اخیر این موضوع را به‌عنوان یکی از محورهای اصلی داستان خود قرار داده، کاوه سجادی‌حسینی است که با سه‌گانه شب‌تیرون، بوفالو و نبودنت با نگاهی متفاوت پرداخته. به همین بهانه با این کارگردان درباره جدیدترین اثرش به گفت‌وگو نشست‌ه‌ایم.

«نبودنت» سومین اثر شما با موضوع مهاجرت است و این بار به سراغ خانواده افرادی که مهاجرت کردند، رفته‌اید؛ دلیل انتخاب این نوع نگاه چه بود؟

موضوع مهاجرت را در دو فیلم اولم شب بیرون و بوفالو واکاوی کردم. در شب بیرون، تصمیم فردی دختری که قصد مهاجرت دارد و مشغول فیلمبرداری از شهر تهران است و در فیلم بوفالو داستان یک زوج که می‌خواهند به صورت قاچاقی از ایران مهاجرت کنند و در بندرانزلی دچار حادثه می‌شوند. در فیلم «نبودنت» اما دوربین را روبه‌روی کسانی قرار داده‌ام که خودشان مهاجرت را تجربه نکرده‌اند، ولی آسیب‌های جدی‌ای از مهاجرت می‌بینند. در صورتی‌که در فیلم بوفالو و شب بیرون به آدم‌هایی پرداخته بودم که مهاجرت کرده بودند اما در این فیلم خانواده‌کسانی را که مهاجر هستند به تصویر کشیدم. در کل فیلم نبودنت داستانی زنانه دارد و درباره زنی به نام مرضیه است که همسرش مهاجرت کرده و سال‌هاست گذشته؛ قصه فیلم زمانی شروع می‌شود که همسر مرضیه به ایران برگشته است.

در فیلم علاوه بر داستان اصلی، خرده‌روایت‌های مختلفی دیده می‌شود مثل موضوع موسیقی رپ یا کاراکترهای فرعی که به سرانجامی نمی‌رسند و حضور آنها کمکی به داستان نمی‌کند، چرا؟

درباره رپ که شخصیت عادل پسر مرضیه علاقه به این نوع موسیقی دارد و یک ویدئو ضبط می‌کند و در شبکه‌ای اجتماعی پربازدید می‌شود، به نظرم به سرانجام می‌رسد اما درباره کاراکتری مثل پروانه باید بگویم که او یک همسایه‌ای است که در عین این‌که مرضیه را دوست

یکی از موارد پرتکرار در فیلم قطع شدن برق و تاریکی خانه است. همچنین پالت رنگی که در فیلم استفاده شده تیره است. این المان‌ها قرار است چه چیزی را به مخاطب منتقل کنند؟

هدف ما از قطع شدن برق در فیلم این بود که تیره‌روزی زندگی خانواده یک فرد مهاجرت کرده را هم به خانه او تسری دهیم. سعی کردم که فضا هم دودی باشد؛ مخصوصا در تاریکی‌ها درست مانند مه‌ای که روی دریا ایجاد می‌شود و می‌خواستیم که در ناخودآگاه دریا را تداعی کنیم. فضای فیلم یک کدِری هم دارد و سعی کردیم که همه چیز را در یک پیدایی و ناپیدایی قرار دهیم و یک غم‌زدگی و تاریکی را در کلیت داستان حکم فرما کنیم. در حقیقت کاراکترهای فیلم در تلاش هستند که به روشنایی برسند که در نهایت این‌گونه هم می‌شود.

در پالت رنگی فیلم هم خیلی از رنگ‌های تیز و مکمل استفاده نکردیم و بیشتر رنگ‌هایی که وجود دارند خنثی هستند یا اگر هم از رنگ‌های روشن استفاده کردیم سعی مان این بوده که به اصطلاح جان رنگ را بگیریم که به تندی متغایر نشود؛ یعنی اگر در تصویر رنگی مانند قرمز داریم خیلی شفاف نیست تا نشان دهیم که آن

آن سوی رودخانه و بیمارستان شفا. فیلم زیبا صدایم کن، هر چی تو یگی، بامبولک دختر برقی را برای شرکت در جشنواره معرفی کرده‌است. در کنار فارابی حضور سازمان اوج با دو فیلم قراقرز و سر و خدای جنگ در جشنواره قطعی شده است. در کنار این آثار همچنین تاکنون دو فیلم شاه نقش به کارگردانی شاهد احمدلو با بازی هنرپیشگانی چون رضا رویگری، بهرنگ علوی و... و فیلم ناتور دشت به کارگردانی محمدرضا خردمندان

پس لرزه‌های مهاجرت

فیلم نبودنت به کارگردانی کاوه سجادی حسینی، سعی دارد مشکلاتی را که یک خانواده پس از مهاجرت عزیزان‌شان با آن روبه‌رو می‌شوند، نشان بدهد

درخشانی در زندگی افراد فیلم وجود ندارد. به همین خاطر سعی کردم که درخشان بودن رنگ‌ها را کم بکنیم.

چنین کاراکتری را خلق کند وگرنه می‌توانست پیرمرد یا پسرزی یا هر کاراکتر دیگری خلق شود. کاراکتر پروانه در واقع قرار است آینه‌ای از شخصیت مرضیه باشد اما شادی و بی‌خیالی را که پروانه دارد، مرضیه ندارد یا آن اصالت، قدرت و استقلالی که مرضیه دارد. در پروانه دیده نمی‌شود، پروانه زندگی خود را فدای خواهر معلولش کرده ولی این فدا شدن باعث شده که خودش دچار آسیب شود. یکی از این آسیب‌ها خرابکاری‌هایی است

که در طول فیلم برای ثابت کردن خودش می‌کند اما این کارها که از روی حسادت است باعث آسیب به خودش و دیگران می‌شود. مثلاًن صحنه خشتی که هنگام غذا دادن پروانه به خواهرش دیده می‌شود گویای شخصیت اوست که می‌خواهد به همه به زور کمک کند و این نشان‌دهنده آن وجه از والدگری است که این شخصیت دارد. این کاراکتر براساس اصول روانکاوانه نوشته شده و کاملاً رفتارهای والدگرانه‌ای دارد و به‌نظرم کاراکتر کاملی است و صرفاً تئیی از یک همسایه حسود نیست.

یکی از موارد پرتکرار در فیلم قطع شدن برق و تاریکی خانه است. همچنین پالت رنگی که در فیلم استفاده شده تیره است. این المان‌ها قرار است چه چیزی را به مخاطب منتقل کنند؟

هدف ما از قطع شدن برق در فیلم این بود که تیره‌روزی زندگی خانواده یک فرد مهاجرت کرده را هم به خانه او تسری دهیم. سعی کردم که فضا هم دودی باشد؛ مخصوصا در تاریکی‌ها درست مانند مه‌ای که روی دریا ایجاد می‌شود و می‌خواستیم که در ناخودآگاه دریا را تداعی کنیم. فضای فیلم یک کدِری هم دارد و سعی کردیم که همه چیز را در یک پیدایی و ناپیدایی قرار دهیم و یک غم‌زدگی و تاریکی را در کلیت داستان حکم فرما کنیم. در حقیقت کاراکترهای فیلم در تلاش هستند که به روشنایی برسند که در نهایت این‌گونه هم می‌شود.

در پالت رنگی فیلم هم خیلی از رنگ‌های تیز و مکمل استفاده نکردیم و بیشتر رنگ‌هایی که وجود دارند خنثی هستند یا اگر هم از رنگ‌های روشن استفاده کردیم سعی مان این بوده که به اصطلاح جان رنگ را بگیریم که به تندی متغایر نشود؛ یعنی اگر در تصویر رنگی مانند قرمز داریم خیلی شفاف نیست تا نشان دهیم که آن

در رسانه‌ها از فیلم نبودنت و حتی آثار قبلی شما از فیلم‌هایی که ضد‌ژانر و

اکران

«کاپیتان امیر» به زودی در سینماها

فیلم سینمایی «کاپیتان امیر» که به کارگردانی و تهیه‌کنندگی سعید چاری ساخته شده، از ۲۳ آبان در سینماهای سراسر کشور اکران می‌شود. این فیلم سینمایی به روایت زندگی شهید مهدی رضایی‌مجد، کاپیتان تیم ملی فوتبال جوانان ایران می‌پردازد. داستان این فیلم حول زندگی شهید مهدی رضایی‌مجد می‌چرخد و با فیلمنامه‌ای نوشته شده توسط ثنا صادقی، به زندگی این شهید پرافتخار فوتبال ایران پرداخته است. مرحوم علی انصاریان و بازیکنان تیم ملی فوتبال بانوان در این فیلم به ایفای نقش پرداخته‌اند. شهید مهدی رضایی‌مجد از بازیکنان هم‌دوره امیر قلعه‌نویی، محمد بنجعلی و مجید نامجو مطلق بود که به کاپیتانی تیم ملی فوتبال جوانان ایران رسید و در مقطعی از عمر فوتبالی خود همبازی احمد سنجرى و شهروز و ساموئل خجریوان همچنین مجید نامجو مطلق بود. اما با وقوع جنگ و حمله دشمن به میهن‌مان مانند بسیاری از جوانان دیگر برای دفاع از میهن و مردم خود، به جبهه رفت و در دهم اسفند ۱۳۶۵ در عملیات کربلای پنج به شهادت رسید. اکنون فیلم سینمایی «کاپیتان امیر» می‌خواهد بخشی از زندگی این شهید را به تصویر بکشد.

با حضور هادی حجازی‌فر آثاری هستند که می‌توانند متقاضی حضور در چهل‌وسومین دوره جشنواره فیلم فجر شوند. شنیده شده ابراهیم حاتمی‌کیا نیز که آخرین بار سال ۱۳۹۸ با فیلم خروج در جشنواره حضور داشت قصد دارد یکی از سه نسخه سینمایی «حضرت موسی (ع)» را به جشنواره فیلم فجر ارسال کند. چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر همزمان با دهه فجر از ۱۰ تا ۲۲ بهمن‌ماه به دبیری منوچهر شاهسوری برگزار خواهد شد.

به اصطلاح هیی‌اندا یا پایان خوش نیست فضایی غمناکی دارد.

در آخر با توجه به ژانر فیلم نبودنت، سینمای اجتماعی در سینمای امروز ایران چه جایگاهی دارد؟

نبودنت فیلم مستقلی است که با سرمایه شخصی و بدون حمایت هیچ ارگان و سازمانی ساخته شده و به نظرم جزو مستقل‌ترین فیلم‌های سینمای ایران به حساب می‌آید. سینمای مستقل هم بیش از هر چیزی به حمایت نیاز دارد و تماشا کردن آن خیلی مهم‌تر است، حتی اگر بعد از دیدن فیلم به من انتقاد یا حتی توهینی بشود. سینمای اجتماعی و سینمایی که به‌نظر من دارد از بین می‌رود نیاز به دیده شدن دارد.

سینمای اجتماعی، سینمایی است که در فرهنگ جامعه پویایی به بار می‌آورد، به این خاطر که مانند میکروسکوپی عمل می‌کند که یک آلودگی یا مشکلی را بزرگ‌نمایی می‌کند. این بزرگ‌نمایی باعث می‌شود که آن مشکل دیده بشود و مسئولانش مشکل را برطرف کنند. سینمای اجتماعی اگر ناپود شود نه تنها این مشکلات حل نمی‌شود بلکه مسائل آنها دوچندان می‌شود. ما نباید ترسیم‌که سینمای اجتماعی رونق پیدا کند زیرا با این فیلم‌ها سواد اجتماعی جامعه ارتقا پیدا می‌کند. ولی اگر فیلم‌های سینما فیلم‌های سطحی و کم‌دی باشند، سینما از پویایی می‌افتد، به همین خاطر باید سینمای اجتماعی را جدی بگیریم و از آن حمایت کنیم؛ چون امروز این حمایت خیلی کم‌رنگ شده و به صورت واقعی این حمایت انجام نمی‌شود. این عدم حمایت هم در شورای صدور پروانه وجود دارد، هم سینما داران اقبال‌شان بیشتر به سینمای کم‌دی است. من هم مجبور شده‌ام که فیلم بعدی خود را در ژانر کم‌دی بسازم که البته یک کم‌دی متفاوت خواهد بود اما بالاخره برای گذراندن زندگی مجبور به این کار شده‌ام. امیدوارم با حضور مددگار جدد، اتفاق خوبی برای سینمای ایران بیفتد چراکه سینمای ایران خوب بود و مطمئناً که بهتر می‌شود.

رویداد

مهلت ارسال آثار جشنواره رشد تمدید شد

معصومه جواهری، دبیر کمیته اجرایی جشنواره فیلم رشد، اعلام کرد که مهلت ارسال آثار به این جشنواره تا پنجم آذرماه تمدید شده است.

جواهری همچنین گفت که این رویداد فرهنگی و هنری از یکم تا پنجم دی‌ماه برگزار خواهد شد و در آن، آثار داستانی بلند و کوتاه، مستند داستانی و بلند، پویانمایی و فیلمنامه در بخش حرفه‌ای پذیرش می‌شوند. این جشنواره با نگاهی جریان‌ساز و مستمر به حوزه فیلمسازی با محوریت تربیتی، آموزشی و سرگرمی برای جامعه حساس و پر مخاطب کودک و نوجوان ما از تمامی ظرفیت‌های موجود و مؤثر در این زمینه بهره می‌برد.

علاقه‌مندان می‌توانند برای ارسال آثار خود به وبگاه جشنواره به نشانی eff.roshd.ir مراجعه کنند. دبیر کمیته اجرایی پنجاه و چهارمین جشنواره فیلم رشد از تمامی علاقه‌مندان دعوت کرد تا با ارسال آثار خود، در این جشنواره شرکت کنند. در این زمینه، معصومه جواهری تأکید کرد که این جشنواره در تلاش است تا با حمایت از فیلمسازان جوان، به پیشرفت فرهنگ و آموزش کمک کند.

قاب

اسفند در ایستگاه پایانی

فیلم «اسفند» به نویسندگی و کارگردانی دانش اقباشاوی که پاییز سال گذشته در آبادان کلید خوردتار وایتگر مقطع مهمی از زندگی شهید علی هاشمی از فرماندهان مطرح دفاع مقدس در شناسایی و طرح‌ریزی عملیات خیبر در قراقرز سری نصرت باشد، در حال حاضر تدوین آن توسط اسماعیل علیزاده که در سی‌وهشتمین جشنواره فیلم فجر برنده سیم‌غ بلورین بهترین تدوین شد به پایان رسیده است. همچنین صداگذاری این فیلم را بهمن اردلان و ساخت موسیقی را کارن همایون فربرهعهده دارند.

